

СЪВМЕСТНО ДЕЙСТВИЕ НА СЪВЕТА

от 12 юли 2002 година

относно приноса на Европейския съюз в борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие и за отмяна на Съвместно действие 1999/34/ОВППС

(2002/589/ОВППС)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 14 от него,

като има предвид, че:

(1) На 17 декември 1998 г. Съветът прие Съвместно действие 1999/34/ОВППС относно приноса на Европейския съюз в борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие¹.

(2) В доклада на групата от правителствени експерти по лекото стрелково оръжие се признава, че боеприпасите сами по себе си съставляват причина за безпокойство при конфликти, в които се използва леко стрелково или малокалибрено оръжие.

(3) Нужно е да се приеме ново съвместно действие, в което да се включат, където е необходимо, боеприпасите за леко стрелково или малокалибрено оръжие и следователно Съвместно действие 1999/34/ОВППС следва да се отмени.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО СЪВМЕСТНО ДЕЙСТВИЕ:

Член 1

1. Целите на настоящото съвместно действие са:

- да се бори и да съдейства, за да се сложи край на дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие,
- да съдейства за съкращаване на съществуващите запаси от такива оръжия и боеприпаси за тях до нива, съответстващи на законните нужди на страните, и
- да съдейства за разрешаване на проблемите, породени от натрупването на тези запаси.

ОВ L 9, 15.1.1999 г., стр. 1.

2. Настоящото съвместно действие включва следните елементи:
- търсене на консенсус по отношение на принципите и мерките, предвидени в дял I,
 - оказване на многостранно съдействие в съответствие с дял II.
3. Настоящото съвместно действие се прилага по отношение на оръжията, изброени в приложението към него.

ДЯЛ I

Принципи, свързани с различните аспекти на превенцията и резултат

Член 2

Съюзът поема задължението да засили усилията си за търсене на консенсус в рамките на съответните регионални и международни форуми (например, Организацията на обединените нации (ООН) и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ)) и между засегнатите държави по отношение на принципите и мерките, предвидени в член 3 и по отношение на тези, съдържащи се в членове 4 и 5, като основа за регионални и кумулативни подходи към този проблем, а при нужда, за общи международни актове в областта на малокалибрено оръжие.

Член 3

При преследването на изложените в член 1 цели, Европейският съюз ще се стреми да търси консенсус в рамките на съответните международни форуми, а при нужда, и на регионално ниво, с оглед прилагане на следните принципи и мерки за предотвратяване на по-нататъшното дестабилизиращо натрупване на малокалибрено оръжие:

- а) поемане задължение от всички страни да внасят и съхраняват малокалибрено оръжие единствено за законните им нужди, до ниво, съизмеримо с техните законни изисквания за самозащита и сигурност, включително за осигуряване капацитета им за участие в операциите за опазване на мира на Организацията на обединените нации;
- б) поемане задължение от страните износителки да доставят малокалибрено оръжие единствено на правителства (пряко или с посредничеството на организации, надлежно упълномощени да закупуват оръжие за тяхна сметка), в съответствие с подходящи регионални и международни ограничителни критерии в областта на оръжейния износ, по-специално като предвидените в

Кодекса за поведение на Европейския съюз, включително официално оторизирани сертификати за крайна употреба, или при нужда, друга релевантна информация относно крайната употреба;

в) поемане задължение от всички страни да произвеждат малокалибрено оръжие единствено за целите, изложени в буква а) или за определения в буква б) износ;

г) с оглед осигуряване на контрол, създаване и водене на национални регистри на законно съхраняваното оръжие, притежавано от националните власти, и изготвяне на ограничително национално законодателство, предвиждащо по-специално наказателни санкции и ефикасен административен контрол по отношение на малокалибрено оръжие;

д) въвеждане на мерки за укрепване на доверието, по-специално на мерки, насочени към осигуряване на по-голяма прозрачност и откритост, чрез водене на регионални регистри на малокалибрено оръжие и редовен обмен на наличната информация относно износа, вноса, производството и съхранението на малокалибрено оръжие и националното законодателство относно оръжията, както и посредством консултации между съответните страни във връзка с обменената информация .

е) поемане на задължение за борба с незаконния трафик на малокалибрено оръжие чрез въвеждане на ефикасен контрол на национално ниво, като например ефективни мерки по границите и на ниво митници, чрез регионално и международно сътрудничество и засилен обмен на информация;

ж) поемане на задължение за борба за ограничаване на “културата относно насилието”, чрез повишаване ангажираността на населението, благодарение на образователни програми и такива за повишаване на обществената осведоменост.

Член 4

При преследването на изложените в член 1 цели, Европейският съюз се стреми да търси консенсус в рамките на съответните международни форуми, а при нужда и на регионално ниво, с оглед прилагане на следните принципи и мерки за ограничаване на натрупаните запаси от малокалибрено оръжие и боеприпаси за него:

а) предоставяне на подходяща подкрепа на страните, поискали помощ, с цел ограничаване или премахване на излишъка от малокалибрено оръжие и боеприпаси за него на тяхна територия, по-специално когато това може да спомогне за предотвратяването на въоръжени конфликти или в следконфликтни ситуации;

б) въвеждане на мерки за укрепване на доверието и на стимули за насърчаване на доброволното предаване на излишъка от незаконно притежаваното малокалибрено оръжие и боеприпаси за него, демобилизиране на бойците и тяхното последващо възстановяване и реинтегриране, като тези мерки трябва да включват: спазване на мирните споразумения и на тези за контрол над въоръженията под съвместно наблюдение или под наблюдение на трета страна, зачитане на човешките права и хуманитарното право, защита на правовата държава, по-специално по отношение на личната безопасност на бивши бойци и амнистирането за притежаване на малокалибрено оръжие, както и проекти за развитие в местен мащаб и други икономически и социални стимули;

в) ефективно премахване на излишъка от малокалибрено оръжие, което предполага складиране на безопасно място и бързо и ефикасно унищожаване на това оръжие и боеприпасите към него, за предпочитане под международно наблюдение;

г) предоставяне на подкрепа с посредничеството на подходящи международни организации, програми и органи, както и по силата на регионални договорености.

Член 5

Държавите-членки насърчават, при нужда, в рамките на уреждането на въоръжени конфликти:

а) включването на разпоредби, отнасящи се до демобилизирането, премахването на излишъка от оръжие и боеприпасите към него и интегрирането на бивши бойци, в мирните договори, сключвани между страните в един конфликт, в мандатите за умиротворителни операции или други релевантни мисии в подкрепа на мирното уреждане;

б) проучването на възможността да се предвидят гаранции за премахването на малокалибрено оръжие и боеприпасите за него от Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации, в рамките на действия по демобилизация, в случай че страната или заинтересованите страни не са в състояние да изпълнят съответните си задължения.

ДЯЛ II

Принос на Европейския съюз към специални действия

Член 6

1. Европейският съюз предоставя финансова и техническа помощ за програми и проекти, които пряко и видимо допринасят за прилагането на принципите и

мерките, посочени в дял I, включително подходящи програми или проекти, осъществявани от ООН, Международния комитет на Червения кръст, други международни организации и регионални договорености и неправителствени организации. Тези проекти могат да включват, *inter alia*, програми за събиране на оръжието, реформа в сектора на сигурността и демобилизация и реинтеграция, както и специални програми за подпомагане на жертвите.

2. При предоставяне на такава помощ, Европейският съюз взема под внимание поетите ангажименти от получателите на помощта да спазват принципите, упоменати в член 3, да зачитат човешките права, да се съобразяват с международното хуманитарно право и да защитават правовата държава, както и да изпълняват международните си ангажименти, по-специално по отношение на съществуващите мирни договори и международни споразумения за контрол върху въоръженията.

Член 7

1. Съветът взема решения относно:

- разпределението на финансовата и техническата помощ, предвидена в член 6,
- приоритетите при използването на паричните средства,
- условията за осъществяване на специалните действия на Европейския съюз, включително възможността в определени случаи да се назначи лице, което да отговаря за осъществяването им.

2. Съветът решава какви да бъдат принципите, условията и финансирането на тези проекти на основата на конкретни предложения, придружени от необходимата финансова обосновка за всеки случай поотделно, без това да накърнява двустранния принос на държавите-членки и функционирането на Общността.

3. Председателството, в съответствие с условията, определени в член 18, параграф 2 от Договора:

- осигурява връзката с Организацията на обединените нации и с всяка друга заинтересована страна,
- установява необходимите контакти с регионални структури и трети страни, за да осъществи специалните действия на Европейския съюз.

Председателството информира Съвета за това.

Член 8

Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да насочи действията си към постигане на целите и приоритетите на настоящото съвместно действие, при нужда посредством подходящи мерки на Общността.

Член 9

1. Съветът и Комисията отговарят за осигуряване съгласуваността на дейностите на Европейския съюз в областта на малокалибреното оръжие, по-специално по отношение на политиката му за развитие. За тази цел държавите-членки и Комисията предоставят всякаква полезна информация на компетентните органи на Съвета. Съветът и Комисията осигуряват осъществяването на съответните действия всеки съобразно компетенциите си.

2. Държавите-членки еднакво се стремят да повишат ефективността на националните си действия в областта на малокалибреното оръжие. Действията, предприети в съответствие с член 6, се съгласуват в рамките на възможното с тези на държавите-членки и на Общността.

Член 10

С настоящото, Съвместно действие 1999/34/ОВППС се отменя.

Член 11

Съветът подлага на ежегоден преглед действията, предприемани в рамките на настоящото съвместно действие.

Член 12

Настоящото съвместно действие влиза в сила от деня на неговото приемане.

Член 13

Настоящото съвместно действие се публикува в *Официален вестник*.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2002 година.

За Съвета:

Председател

T. PEDERSEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Съвместното действие се прилага спрямо изложените по-долу категории въоръжение, без това да накърнява евентуално бъдещо международно възприето определение за леко огнестрелно и малокалибрено оръжие. Тези категории могат да бъдат предмет на по-нататъшно разяснение и могат да бъдат преразгледани в светлината на всяко определение, което в бъдеще може да бъде обект на международно споразумение.

а) Малокалибрено оръжие и специално конструирани за военна употреба принадлежности:

- картечници (включително тежки картечници),
- леки картечници, включително картечни пистолети,
- автоматични пушки,
- полуавтоматични пушки, ако са конструирани и/или пуснати на пазара като модел за въоръжена сила,
- заглушители.

б) Индивидуално или колективно преносимо леко огнестрелно оръжие

- оръдия (включително автоматични оръдия), гаубици и минохвъргачки с калибър под 100 mm,
- гранатомет,
- противотанково леко огнестрелно оръжие, безоткатни оръжия (ръчно изстрелвани ракети),
- противотанкови снаряди и ракети,
- противовъздушни ракети/ръчнопреносими противовъздушни системи (MANPADS).